

MAI – 10.cvičení (11.12.2014) - limita, spojitost a derivace funkce.

Definice limity funkce a výpočet limit funkcií – příklady z minulého cvičení a dále:

($\log x$ je přirozený logaritmus, $\exp(x) = e^x$)

1. Víme-li, že $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$, spočítejte limity nebo ukažte, že neexistují (limita složené funkce) :

a) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\log x}{x-1}$; $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log(1+x)}{x}$; $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log(\cos x)}{x}$; $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{\sin 2x}$; $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{x^2} - 1}{\cos x - 1}$; $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log(1+x^2)}{\log(1-x^2)}$;
 $\lim_{x \rightarrow \infty} x(e^x - 1)$; $\lim_{x \rightarrow \infty} x(2^x - 1)$; $\lim_{x \rightarrow \infty} x \log(1 - \frac{2}{x})$.

b) Definujme $f(x)^{g(x)} = \exp(g(x) \cdot \log f(x))$. Spočítejte $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x$; $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{a}{x}\right)^x$.

2. Definujte a vyšetřete vlastnosti funkce inverzní k funkcií

a) $\sin x$ na intervalu $\left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$ (fce $\arcsin x$); b) $\tan x$ na intervalu $\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ (fce $\arctan x$).

3. Limity s cyklometrickými funkcemi $\arcsin x$, $\arctan x$:

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin x}{x}$; $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arctan x}{x}$; $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arctan x}{x^2 - x}$; $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\arctan x}{x^2 - x}$; $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\arctan x}{x^2 - x}$;
 $\lim_{x \rightarrow \infty} \arcsin\left(\frac{2x}{1+x^2}\right)$; $\lim_{x \rightarrow \infty} \arcsin\left(\sqrt{x^2 + x} - x\right)$; $\lim_{x \rightarrow ?} \arctan\left(\frac{1-x}{1+x}\right)$.

7. Vyšetřete, zda lze v bodě $a = 0$ spojitě dodefinovat (a lze-li, tak dodefinujte) funkci f , která je pro $x \neq 0$ dáná předpisem

(i) $f(x) = x \arctan \frac{1}{x}$; (ii) $f(x) = \frac{\ln(4x^2 + 1)}{x^2}$; (iii) $f(x) = e^{-\frac{1}{x^2}}$.

Výpočet derivace funkce.

Určete definiční obory a obory, kde existují derivace následujících funkcí a tyto derivace vypočítejte :

$f(x) = : \frac{1}{x} + 4x^2; \sqrt[3]{x^2} - \frac{2}{\sqrt{x}} + \frac{1}{\sqrt[5]{x}}$; $x + \sin x$; $x^2 \sin x$; $x \ln(x-3)$; $\frac{x^2+1}{x^2-1}$; $\frac{x^3}{x^2-1}$; $\frac{2}{(x^3-2)^2}$;

$x - 2 \arctan x$;

$\sqrt{\frac{x-3}{x+2}}$; $\left(\frac{x+1}{x-1}\right)^2$; $\sqrt{1+\sin 4x}$; $\cos \sqrt{x}$; $x^2 e^{-x}$; $e^x - x$; $\exp\left(\frac{x^2+1}{x^2-1}\right)$; $\frac{e^{-x}}{2-x}$; $\sqrt{x} \arctan \sqrt{x}$;
 $x^2 \cdot \ln\left(x + \sqrt{1+x^2}\right)$;

$x^3 \ln(\arctan 2x)$; $e^{-3x^2} \cdot \cos(\ln 2x)$; $\sqrt{x^2 + 1} \arctan(\sin 2x)$; $\arctan\left(\frac{1-x}{1+x}\right)$; $\left(1 + \frac{3}{x}\right)^x$;

$\arcsin\left(\frac{2x}{1+x^2}\right)$; $|\arctan x|$; $|\arctan^3 x|$;